

WALBERG, CARL GUSTAF

**Sång öfwer grefwe Carl Johan Adlercreutz.
Af C.G.W. Stockholm. 1816. Tryckt hos Fr.
Cederborgh & comp.**

Stockholm
1816

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

1816 WALBERG, C. G.

*Int. B.
Hist.
(12)*

*1700-1829
1816*

Sång

Öfwer

Grefwe

CARL JOHAN
ADLERCREUTZ.

Mf

C. G. W.

Carl Gust. Walberg

Walberg

STOCKHOLM. 1816.

Tryckt hos FR. CEDERBORGH & COMP.

hos bl. Enck.

1840
JAN 10 1840
ST. JAMES' CHURCH

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Nordens Sol, nu bakom bärgen
Sjunk — och stjernor, byten färgen:
Mörkne edert ljus!
Nordens windar, bistre rytten,
Och, med eggad harm, förtrytten
Milda släktars sus!

Wälnader från gråa tider,
Fallne uti Sweas strider,
Dyp ur edra hbgar stån!
Sen, Er like ligger slagen:
Sfwer bgat manteln dragen,
Och till griften återgån,

Ja en man är förbrad worden,
 Ettre eder blick i jorden,
 Swerges Hjeltar, Riddersmän!
 Mannens hand är nu förkotnad,
 Och nu lefwer blott hans wälnad:
 Klagen, Swerges Medborgsmän.

Swerges Kong! lägg bortt din spira,
 På en stund, och heligt fira
 Mannens saknad, med en tår
 Swerges Thor! din Kraft förswinne
 På en stund: — af mannens minne
 Känne hjertat djupt ett sår!

Swea! Sdet att försona,
 På en stund, lyft af din Krona —
 Fäll den ned med saknad, då.
 Lyft se'n Kronan opp från jorden;
 Äter stoltast war i Norden.
 Dina fjell, som tiden, stå.

In gingo böljorna kring Sweas stränder,
 Den samma stolta gång, som fordna dar;
 In hade Götthen samma starka händer,
 Och samma mod i bröstet lefde qwar.
 In Götthens son till mera blida länder,
 Sitt rykte på sitt swärd, med stolthet bar.
 In Nordan sjöng, då breda swärden drogos,
 Och Swenskarne med stränga Hornor slogos.

Låt häfden tala ifrån fordomstimma, —
 Och Swensken alltid hög och aktad war.
 Ifrån hans stölb sågs ödödens runor glimma,
 Fast lefde han i olycksfulla dar. —
 Hans öga likwäl ofta stöts i dimma;
 Han trodde ej att Sweket Kronor bar. —
 Som årans man han hwarje främling trodde,
 Och trygg uti sin låga bydda bodde.

Men kommo wäldsmän, mäktiga och sluga,
 Och sade: "Göth! med heder, blif nu slaf!"
 Då hastade hwar man utur sin sluga,
 Och gniflade i wrede: "slaf? hwad, slaf?"
 Nej Swerges fria jord mitt blod må suga,
 Men åran lefwa skall omkring min graf."
 Så war hans swar. Och stuggans son nu ärde
 Ett rum bland hjeltar, som hans swärd förwårde.

Så, Adlercreutz! ditt höga rum du wunnit.
 Då Fiendernas stöldar hos oss blänkt,
 War deras bragd, att wära hyddor brunnit,
 Och att de warmlösheten nåd ej skänkt.
 Men tappre män de alltid mot sig funnit,
 Som håmbens stål i deras hjertan sänkt.
 Så Adlercreutz, du gjort. Och segerfanan
 Stod alltid blodig på den höga banan.

Fast är från år, ifrån oss minnet strider,
 Det likwål ger oss ett aflägsset ljus.
 Innu hörs wapendån från fordna strider,
 Och Nordans Krigsfånger och westans sus.
 Swart Erlog blodigt war i fordna tider,
 Och segrarn stod på fallna härars grus.
 Men, Adlercreutz! — ja, hwarje Swenssk det känner,
 Du war så stor som våra förtidsmänner.

"Upp Rämpar!" sade du, "för Emerges åra,
 Med senig arm nu fören edra swård.
 Att dö i wapen endast wi begåra:
 Den tappres dödd är alltid afwundswård.
 De höga Carlar blixtra ju oss nära,
 I stjernorna, som lysa winterens werld.
 De wisa banan, som till segern leder,
 Och molnets mantel ej fring dem sig breder.

Man följde dig. De blanka swården drogos,
 Och ingen man i striden syntes blef.
 Här hjelmar sprängdes, och der Ernar togos,
 Och Nuras son en fothbredd icke wesk.
 Swart fleg war blodigt: tappre männer slogos;
 Men swård har Swensken, och föraktar swesk.
 För Årans skull, han sig åt Döden wiger;
 Till Sjernans rang, med swård i hand, han stiger.

På Nuras fält, se, Höfdingar af Wasa
 Gå fram, sin bana följande med blod.
 Den frie mannen råds ej Dödens fasa;
 Och Adlercreutz mot henne, hårdad, stod.
 Må jorden brista, wilda stormar rasa,
 Men Hjelstens gudom endast är hans mod.
 Med denna gud, han trottsar lifwets öden,
 Och swårdet sjunker icke ens mot Döden.

Swad syns nu skönt bland Nuras berg och dalar?
 So, hennes söners grifter man der ser.
 I nattens djup, en hamn står opp och talar,
 Ur Kämpens grift, och emot rymden ler.
 Nu Kämpens wålnad ser mot Walhalls salar,
 Ser Adlercreutz i ro der sitta ner;
 Ser huru han den fysda bågarn fömmer
 För Swerges Kung, men Nura icke glömmes

Den bystra hämdens ande alltid swäfwat
 Mot grannen, som of Herrskarns blickar gaf.
 Det vittnesbördet werlden of ej jäfwat:
 Wi Wäldets Krona alltid lyfte af.
 För inhemskt wäld ej heller Swensken häfwat.
 Han blott war Statens man, ej Kongens slaf.
 Då Sweas Kronor öfwer thronen blänka,
 Dem Ödhas Lejon helgd och trygghet skänka.

Stor war du, Adlercreutz, den bistra tiden,
 Då Swerges Kong förnekade sin börd.
 Du hemkom, Hämdens slungare, ur striden,
 Säg nöden, och blef ej wid thronen hörd.
 Om frihetstimman redan war förliden,
 I gyllne dräkt den nu blef återförd.
 Nationens rop mot swarta molnen stego;
 Du talte: Kongens alla Hofmän tego.

Du talte: "Konung! Swerges tappre Söner
 Sitt blod ej sparat för din kronas glans.
 Men Österns Örn nu Lyckans ynnest röner,
 Mer stolt än nu, han kanske aldrig fans.
 Hör, gode Konung, hör ditt Sweas böner,
 Gif frid, om med förluster den och wans."
 — "Nej" sade Konungen, "wid Wasas minnet
 Den sunden, Höfding! icke änn är inne."

"Den inne är, O, Konung! men du prisat
 Förtwiflans mod i farans wilda tid.
 Kong! jag är man, då jag dig trohet wisar
 Jag smickrar ej, och är ej wan derwid.
 Se Ryska fanor re'n på våra isar;
 O, gode Konung, gif oss, gif oss frid."
 — "Nej," sade Konungen, "wid Wasas minne!
 Den tanken änn ej runnit i mitt sinne.

Med öppnad blick, se då din fara nära,
 Vår mårg är sugen, verklig är vår sorg.
 Och våra unga söner dödt med åra,
 Och klagan hörs från tempel och från torg.
 Snart dina stridsmän, trottsige, begära
 Så lägga swärd. De nalkas re'n din borg."
 — "Hör, stolte Högding!" sade Kongen, "lydnad
 I alla dar, war Swenska Kämpens prydnad."

"Ja, Konung; men då hoppets wind ej släktar,
 Och då war lydnad inhemsk boja smidt;]
 Då wakne folket, stride om det måttar,
 Men framför allt, det blifwe åter fritt!
 Vår tid är wesk; dock uppslå Engelbrechtar:
 Och detta swärd är frihetens och mitt.
 Jag swär, Du skall ej se, med frånryckt spira,
 På Wasas borg, din owån segern sira.

Så Adlercreutz, du inför Majestätet,
 Har talt, då skymning öfver landet var.
 Den stolte Kongen ängern såg i stätet;
 Han Sweas gamla Krona mer ej bar.
 Då åran dör, ditt namn blir ock förgåtet;
 Ja, Lagern blommar ewigt, som du skar.
 Blott för din wälnad bäfwa skall Tyrannen,
 Till henne trygg skall nakas medborgsmannen.

Hell Sweas nya morgon! åter solen
 Framilar huldrik, öfver våra fjell;
 Och stjernorna omkring den falla Polen,
 Försköna åter wintrens dystra qväll.
 Fred kom till Norden: Nu å gyllne stolen,
 Du, tappre Adlercreutz, satt hög och fäll.
 Fbrut en höfding, lika trygg som berget,
 War du i Sweas Nådssal, man för Swerget.

Gj Smickrets hufwa språk har nått ditt öra,
 Ty sjelfwa Smickret rodnar inför män.
 I Sweas Diäd man fick din wisshet höra,
 Der skåda styrkans son och dygdens wån.
 Du kunde sanning blott i talet föra,
 Du wille lefwa, wille dö för den.
 Du kände ej de högga, fina brotten,
 Och därför helsades: Den ädle Drotten.

Ei folket längre tålte oförätter;
 I bojer, gjfbo de hvarandras blod.
 Carl Johan talar uppå Tyfflands slätter; —
 Och Adlercreutz bredwid hans sida stod.
 Nu Sverges Prins den kända fanan sätter
 På Tyfflands jord och ger des kämpar mod.
 Nu Minnen swäfwä ned, i liusa strubar;
 Och bifall Hjelten får af Walhals Cudar.

Ditt swärd, så ryktbart ifrån Finlands strider,
 Ett namn och wunnit på Germaniens jord
 Det flammar — hoppets flammor fring sig sprider;
 Det bilden är af Kraften i vår Nord.
 We detta folk, som suckar blott och lider!
 Hos det en Hjertes födsel ej blir spord.
 Hell detta folk, som tryckt, står opp att hämnas,
 Om med des jord, des hyddor än må jemnas!

Ditt namn, som Hjelte, outplånligt blifwer
 I Sweas Runor, hwilka Minnet står.
 Hög är Gudinnan, som det namnet skrifwer;
 Och Scandiens jord af henne aftad är.
 Som siellet ewig, stempeln är hon gifwer,
 Och sanning heter skölden, som hon bär.
 Se, Adlercreutz — se, hur hon skrifwer modigt,
 Ditt namn med eld — så fosterländsst och blodigt

Adlercreutz har gått ur tiden,
 Swerges Hjerte, Medborgsman.
 Hwile öfwer affan Friden!
 Wäldets djerfwe son i striden,
 Honom aldrig öfwerwann.
 Alltid fri, med byppet öga,
 Gick han farorna emot.
 Lugn han såg emot det höga,
 Under wreda Åffors hot.
 Stod Han på Germanska jorden,
 Eller mellan Finlands berg,
 War Han alltid man af Norden,
 Aldrig skiftade han färg.
 Kämparne, som honom följde,
 Föll, under Hjertens syn,
 Eller utaf lagrar höljde,
 Sina banor blodbestöljde,
 Utan blekhet uppå hyn.
 Fosterlännska sånger klungo
 För den djerfwe Swensks själ.
 Mången föll, men blef ej trål,
 Då de skarpa klingor sprungo.
 Utur flydda åldrars natt,
 Skymtade för Swenska sinnen,
 Fädrens wälnader och minnen.
 Stjernan klar på festet satt,

Nordan s'ång den gamla fången,
 Fjellet, likt en Kämpahamn,
 Uti natten återgången,
 Liksom tjust af gamla namn;
 Väckte Arigarn, och i själen
 Ungaf styrka, hdghet, mod:
 Solen uppran se'n i blod,
 Och den legde, bleke trälen
 Darrande för Segrarn stod.

Stormar tjuta,
 Nordens stjernor sig i nattens flor,
 Hemfke och bestörte sluta.
 Svea, alltid Hjeltars mor,
 Sorgsen sig i stjernemanteln ddler.
 Adlercreutz är icke mer.
 Denna klagan öfwer landet följer.
 Adlercreutz, är icke mer,
 Är icke mer.

Wid Lidningen

om

Grefwe

CARL JOHAN ADLERCREUTZS

D ö d.

Såg du wäl i den höfliga natt,
 Stjernor blefna — och andra mer glimma?
 Suru Nordstjernan sorgelig satt,
 Endast wäntande morgonens timma?
 Molnen henne skymde en gång;
 Bistra windar då tjöto en sång.

Hörde du wäl de klagande ljud,
 Som i natten, fring fiellen sig höjde?
 Såg du wäl någon hielmsluten Gud,
 Som wid runstenen suckande dröjde?
 Männe han wände blicken, med sorg,
 Uppå Basarnes prisade borg?

Säg då, broder — säg Götthiffe man,
 Hördes stormen då rasande hwina?
 Ja, han hörde. Mån' stjernan försvann —
 Säg du solen, wid morgonen, skina?
 Ja! så skön, som det nyfödda hopp,
 Utur Esterens gullport hon lepp.

Gudar! hamnar af forntida Mån!
 Edra blickar wårt Svea besydda.
 I en Engelbrecht wunnit igen,
 Sörjd i Konungens borg, i hwar hydda.
 Stjernans blekhet — och stormen — nu spätt:
 "Adlercreutz utur tiden har gått!"

Hörde du från den ljusnande sky,
 Liksom slag uppå stöldar? jag hörde.
 Döden, Hjetten förklarad och ny,
 Då till Walhal, bland männen förde.
 De wälkomnade Adlercreutz — Han
 Genast rum ibland Kämparne wann.

Ästän icke längre rullar
 Omkring gamla Thules jord.
 Friden dansar kring dess Kullar,
 Samdräkt bor uti vår Nord.

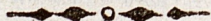
Ingen Hungrig Örn mer flyger,
 Trottsande, kring våra fjäll *).
 Ingen svart-Alf längre smyger,
 Spejande kring våra tjell

Prins Carl Johan skall beskydda,
 Swenssens rättighet och namn.
 Han är hemgud i hvar Hydda,
 Wasa honom stråkt sin famn.

Swenskarne wid honom swära,
 Lefwa blott, som fria män!
 Om det gällar, dö med ära,
 Götter uti döden än.

Ryter kriget, Swenska sinnet
 Wid Hans namn, så modigt höjs.
 Segern kommer — gyllne minnet
 Trollar fram då Adler creutz.

*) Napoleons Örnar äro döda.

www.books2ebooks.eu